دۇنيە ئۆزۈى حالقىمەن قول ۇستاسا وتىرىپ، ادامزاتتىڭ اناعۇرلىم كوركەم بولاشىعىن جاراتايىق

(باسى 1 ـ بەتتە)

حالقارانىڭ جاپپاي القاۋىنا يە بولدىق. وسى 10 جىلدا، ەلىمىزدىڭ دىپلوماتياسى دۇنيە جۇزىلىك زور وزگەرىس بارىسىندا جاڭا جاعداي اشىپ، دۇنيە ئۆزۈرىنىڭ بىلىققان جاعدايىندا حاۋىپ ـ قاتەردى ورايعا اينالدىرىپ، ەلىمىزدىڭ حالقاراداعى نەپىل كۇشى، باۋراۋ قۇاتى، سومداۋ قۇاتى كورىنەكتى ارتىپ، ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۋ ئداۋىر اعىمى مەن ادامزاتتىڭ العا باسۋ بەتالىسىنا جەتەكشىلىك ەتەتىن ايقىن تۇعا اينالدى. ەلىمىز دىپلوماتياسىنىڭ كۇرەدەلى دە قاتاڭ حالقارالىق جاعدايدا قيندىقتاردان قامال الىپ، قايراتتانا العا دلگەرلەپ، جان ـ جاقتى، جاسامپازدىق سىياتتى تاريحي تابىستارعا قول جەتكىزە الۋىنداعى ئتۇبىرلى سەبەپ باس شۇجي شي جينپينگنىڭ رول ۇستاپ، جول باستاۋىنان، شي جينپينگ جاڭا ئداۋىر جۇگۇشا سوتسياليزم يدەياسىنىڭ، اسىرەسە، شي جينپينگ دىپلوماتيالىق يدەياسىنىڭ علمي جەتەكشىلىگىنەن بولدى.

قازىر دۇنيە ئۆزۈرىنىڭ وزگەرىسى، ئداۋىردىڭ وزگەرىسى، تاريحتىڭ وزگەردىسى بۇرىن بولىپ كورمەگەن تاسىلمەن ورىستەۋدە. ئبىر جاعىنان، بەيبىتشىلىك، داموۋ، سەلبەستىك، تەڭ يگىلىكتەنۋ سىندى تاريح اعىمى بوگەۋ بەرمەس حالىق قالاۋىنا اينالىپ، ۇلى اۋقىم ادامزات بولاشاعىنىڭ ئباربىر جارقىن بولاتىنىن بەلگىلەدى. ەندى ئبىر جاعىنان، كۇشتىگە ارقا سۇيەپ، ئالسزدى باسىنۋ، الداۋ نەمەسە تارتىپ الۋ، نولدىك جىينتىق ويىنى سياقتى زورەكەرلىك، وزبىرلىق، وكتەمدىك ارەكەتتەردىڭ زالالى اۋىر بولىپ، بەيبىتشىلىك قىزىل سيفرى، داموۋ قىزىل سيفرى، حاۋىپسىزدىك قىزىل سيفرى، باسقارۋ قىزىل سيفرى اسقىنىپ، ادامزات قوعامى بۇرىن بولىپ كورىلمەگەن سىن ـ سايىستارعا ئدوپ كەلدى. باس شۇجي شي جينپينگ پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ باياندامامسندا حالقارالىق جاعدايعا تەرەڭدەي تالداۋ جاساپ: "دۇنيە تاعى ئبىر رەت تاريحتىڭ جول ايىرىعىنا تىرەلىپ، قايدا بارىپ، قايدا تۇرۋ ئار ەل حالقىنىڭ ئوز تالعامىنا ئتۇستى"، ـ دەپ ايقىن اتاپ كورسەتتى. داۋىرلىك تاقىرىپقا قالاي جاۋاپ قايتارىپ، دۇرىس تاريحي تالعام جاساۋ ئارى ەلدىڭ مۇددەسىنە سايادى، ادامزاتتىڭ بولاشاق تاعدىرىنا سايادى.

ادىلەتتىڭ داڭعىل جولىمەن جۇرسەڭ، دۇنيە كوپكە ورتاق بولادى، جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى دۇنيەگە كەڭ پەيىل بولۇعا تاباندى بولىپ، قاشاندا دۇنيە جۇزدىلىك كوز ايامەن ادامزاتتىڭ بولاشاعى مەن تاعدىرىن نازاردا ۇستاپ، سىرتقى دۇنيەمەن قارىم ـ قاتىناستى ادامزات داموۋنىڭ زور اعىمىنان، دۇنيە ئۆزۈى وزگەرىسىنىڭ ۇلكەن اۋقىمىنان، جۇڭگو داموۋنىڭ جالپى تاريحىنان دۇرىس تانىپ جانە ئبىر جاقتى ەتپ، ەسىك اشۋعا تاباندى بولادى، توماعا ـ تۇيىقتىققا بوي ۇرمايدى، ئوزارا پايدا جەتكىزىپ، تەڭ يگىلىككە كەنەلۇگە تاباندى بولادى، نولدىك جىينتىق ويىنىمەن ايىنالىسپايدى، ادىلدىگىن ايتۇعا، ادىلەتتى جاقتاۋعا تاباندى بولىپ، تاريحتىڭ دۇرىس جاعىندا تۇرادى. جۇڭگو دەربەس، وزىنە ـ ئوزى قوجايىن بولۇ سىندى بەيبىت دىپلوماتيالىق سايساتتى باتىل اتقارىپ، تۇرعىمىز بەن سايساتىمىزدى باستان ـ اياق ئستىڭ ئوزىنىڭ دۇرىس ـ بۇرىستىعى مەن ورىندى ـ ورىنسىزدىعى نەگىزىندە بەلگىلەپ، حالقارالىق قاتىناستىڭ نەگىزگى ولشەمىن قورعايدى، حالقارالىق ادىلدىك پەن تۇراشلىدىقتى قورعايدى. جۇڭگو بەيبىت قاتار تۇرۇدىڭ بەس پرينسيپىي نەگىزىندە، ئار ەلمەن دوستىق سەلبەستىكتى دامىتۇعا تاباندى بولىپ، جاڭاشا حالقارالىق قاتىناستىڭ قالىپتاسۋىن جەبەپ، تەڭ، اشىق، سەلبەسىمدى الەمدىك سەرىكتەستىك قاتىناستى تەرەڭدەتىپ، كەڭەيتىپ، ئار ەل مۇددەسىنىڭ توعىسۋ ئتۇينىن ۇلعايتۇعا كۇش سالادى. جۇڭگو سىرتقا ەسىك اشۋ سىندى نەگىزگى ەملەكەت ساياساتىنا تاباندى بولىپ، ئوزارا تيمدىلىك جاساۋ، تەڭ يگىلىكتەنۋ سىندى ەسىك اشۋ ستراتەگياسىن باتىل اتقارىپ، جۇڭگونىڭ تىڭ داموۋى ارقىلى دۇنيە جۇزىنە تىڭ ورايدى ۇزدىكسىز ازىرلەپ، اشىق دۇنيە ئجۇزى ەكونوميكاسىن قۇرۇدى دلگەرلەتىپ، ئار ەل حالقىنا اناعۇرلىم ويداعىداي تيمدىلىك جاسايدى. جۇڭگو الەمدىك باسقارۋ جۇيەسى رەفورماسى مەن قۇرىلىسىنا بەلسەنە ات سالىسىپ، بىرگە اقىلداسۋ، بىرگە قۇرۋ، بىرگە يگىلىكتەنۋ سىندى الەمدىك باسقارۋ كوزقاراسىن امالياتتا ايگىلەپ، ناعىز كوپ جاقتىلىققا تاباندى بولىپ، حالقارالىق قاتىناستىڭ دەموكراتيالانۋىن دلگەردىلەتىپ، الەمدىك باسقارۋدىڭ اناعۇرلىم ئادىل، ۇيلەسىمدى بەتالىسقا قاراي داموۋىن دلگەرلەتەدى. جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى 20 ـ كەزەكتى ورتالىق كوميتەتى ساياسي بيۇروسى تۇراقتى مۇشەلەرىمەن بىرگە جۇڭگولىق، شەتەلدىك تىلشىلارمەن كەزدەسكەندە، باس شۇجي شي جينپينگ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: "ئبىز ئار ەل حالقىمەن بىرگە بەيبىتشىلىك، داموۋ، ادىلدىك، تۇراشلىدىق، دەموكراتيا، ەركىندىك سىندى بۇكىل ادامزاتقا ورتاق قۇندىلىقتى اسقاقتاتىپ، دۇنيە ئجۇزىنىڭ بەيبىتشىلىگىن قورعاپ، دۇنيە ئجۇزىنىڭ داموۋىن جەبەپ، ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۇدى ۇزدىكسىز دلگەرلەتەمىز". العا دلگەرلەۋ جولىندا، ئبىز تەڭ بەيبىت داموۋ جولىنا تاباندى بولىپ ئارى دۇنيە ئجۇزدىنىڭ بەيبىتشىلىگىن قورعاۋ ارقىلى ئوزىمىزدى دامىتىپ، ئوزىمىزدى دامىتۇ ارقىلى دۇنيە ئجۇزىنىڭ بەيبىتشىلىگىن قورعاپ، دۇنيە جۇزىندەگى بارلىق العاباسار كۇشتەرمەن قول ۇستاسا العا دلگەرلەپ، وزگەلەرگە يەك سۇيەمەي، وزگەلەردى تالان ـ تاراجىلاماساق، ماڭگى زورەكەر بولماساق بولعانى، ئسوز جوق، ادامزات ورىكەنيەتىنىڭ العا باسۋىنا ۇزدىكسىز اقىل ـ پاراسات جانە كۇش ارناپ، دۇنيە جۇزىندەگى ئار ەل حالقىمەن بىرگە تاريحتىڭ تەگەرشىگىن جارقىن بولاشاققا قاراي دلگەرلەتە الامىز.

ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قالىپتاستىرۇ دۇنيە جۇزىندەگى ئار ەل حالقىنىڭ بولاشاعىنا سايادى. الەم حالقى داڭعىل جولىمەن بىرگە جۇرگەندە عانا، ئار ەل تاتۋ ـ ئتاتتى ئوتىپ، سەلبەسپ تەڭ يگىلىككە كەنەلىپ، دۇنيە ئجۇزىنىڭ كوركەم بولاشاعىن قول ۇستاسا جاراتا الادى. جۇڭگو الەمدىك داموۋ دارىپتەمەسىن، الەمدىك حاۋىپسىزدىك دارىپتەمەسىن العا قويدى، ونى حالقارالىق قوعاممەن بىرگە قۇلشىنا تىياناقتاندىرۇعا پەيىل. جۇڭگو كەڭەسپ اقىلداسۋعا تاباندى بولىپ، بايماندى بەيبىت دۇنيە ئجۇزىن قۇرۇدى دلگەرلەتەدى؛ بىرگە قۇرىپ، بىرگە يگىلىككە كەنەلۇگە تاباندى بولىپ، جاپپاي حاۋىپسىز دۇنيە ئجۇزىن قۇرۇدى دلگەرلەتەدى؛ سەلبەسىپ تەڭ يگىلىككە كەنەلۇگە تاباندى بولىپ، بىرگە گۇلدەنگەن دۇنيە ئجۇزىن قۇرۇدى دلگەرلەتەدى؛ اۋىس ـ كۇيىس جاساپ، ئوزارا ۇلگى الۋعا تاباندى بولىپ، اشىق، باۋىرمال دۇنيە ئجۇزىن قۇرۇدى دلگەرلەتەدى؛ جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى بولۇعا تاباندى بولىپ، تازا، كوركەم دۇنيە ئجۇزىن قۇرۇدى دلگەرلەتەدى. باس شۇجي شي جينپينگ پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ باياندامامسندا بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: "ئبىز دۇنيە جۇزىندەگى ئارقايسى ەلدى بەيبىتشىلىك، داموۋ، ادىلدىك، تۇراشلىدىق، دەموكراتيا، ەركىندىك سىندى بۇكىل ادامزاتقا ورتاق قۇندىلىقتى ساۋلەلەندىرىپ، ئار ەل حالقىنىڭ ئوزىنا ئتۇسىنىشۇن، دوستاسۋىن جەبەپ، دۇنيە ئجۇزى ورىكەنيەتىنىڭ الۋان تۇرلىلىگىنە قۇرمەت ەتىپ، ورىكەنيەتتەر اۋىس ـ ئتۇيىسى ارقىلى ورىكەنيەت كىربەڭدىگىن، ورىكەنيەتتىڭ ئبىر ـ بىرىنەن ۇلگى الۋى ارقىلى ورىكەنيەتتەر ارا قاتىناستى، ورىكەنيەتتەردى قاتار ساقتاۋ ارقىلى ورىكەنيەت مەنمەندىگىن جويىپ، ئتۇرلى الەمدىك سىن ـ سايىسقا بىرگە توتەپ بەرۇگە شىنىيەتپەن ۇندەيمىز".

ئبىز سايىسقا تولى داۋىردە، سوندداي ـ اق ۇمتىكە تولى داۋىردە جاساپ وتىرمىز. تاريحتىڭ العا دلگەرلەۋ لوگيكاسىمەن العا دلگەرلەسەك، ئداۋىردىڭ داموۋ اعىممەن دامىساق، دۇنيە جۇزىندەگى ەلدەرمەن قول ۇستاسا نيەتتەس بولىپ، قاجماي ـ تالماي جالعاستىرساق، ىنتىماقتاسا سەلبەسۇدى كۇشەيتىپ، جاڭا ئداۋىردىڭ "نۇح كەمەسىنە" بىرگە وتىرساق، ئسوزسىز، سەلبەستىك جاساپ، بىرگە يگىلىككە كەنەلۇدىڭ تەلەگەي ۇلى كۇشىن ۇيىستىرىپ، العا باسۋ جولىنداعى سىن ـ سايىستاردى جەڭىپ، ادامزاتتىڭ اناعۇرلىم كوركەم بولاشاعىن اشا الامىز.

(شينحۇا اگەنتتىگىنىڭ 10 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حاباري)

(باسى 1 ـ بەتتە)

ئتلىشىنىڭ تارىم مۇناي الابىنان ۇعىسۋىنشا، بۇل مۇناي الابىنىڭ الدىڭعى ئۇش ماۋسىمداعى تابيعي گاز ئوندىرۇ مولشەرى كۇننەن ورتا ەسەپپەن ئبىر ميللىون تەكشەمەتردەن ارتىپ وتىرعان. قازىرگە دەيىن، تابيعي گازدى باتىستان شىعىسقا جەتكىزۇدىڭ نەگىزگى گاز قايناري رەتىندە، وسى مۇناي الابىنىڭ تابيعي گازدى باتىستان شىعىسقا جەتكىزەتىن قۇبىر توري ارقىلى جالپى جەتكىزگەن تابيعي گازى 310 ميلليارد تەكشەمەتردەن اسىپ، ەلىمىزدەگى 15 ولكە، رايون، قالاداعى، 120 ئرى، ورتا قالاداعى 400 ميلليوننان استام تۇرعىنعا پايدا جەتكىزگەن.

الدىڭعى ئۇش ماۋسىمدا شينجياڭنىڭ تابيعي گاز ئوندىرۋ مولشەرى 30 ميلليارد 229 ميلليون تەكشەمەترگە جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 1%. 5 ارتتى؛ تابيعي گازدى باتىستان شىعىسقا جەتكىزۇ 49 ميلليارد 365 ميلليون تەكشەمەترگە جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 4%. 3 ارتتى.

تاراتىلعان، پايدالانىلعان ەلەكتر ـــ ەكونوميكالىق اينالىمنىڭ "بارومەترى" جانە "باعدارلاۋشى". اۋتونوميالى رايوندىق ساناق مەكەمەسىنىڭ ساندى مالىمەتىنە نەگىزدەلگەندە، شينجياڭنىڭ الدىڭعى ئۇش ماۋسىمدا تاراتقان ەلەكتر مولشەرى 350 ميلليارد 598 ميلليون كيلوۋات ساعاتقا جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 2%. 1 ارتىپ، ارتۇ قارقىنى الدىڭعى جارتى جىلداعىدان 7. 0 پايىز جوعارى بولعان. بۇكىل قوعامنىڭ پايدالانعان ەلەكتر مولشەرى 259 ميلليارد 756 ميلليون كيلوۋات ساعاتقا جەتىپ، 4%. 2 ارتقان، مۇنىڭ ىشىندە، ونەركاسىپكە پايدالانىلعان ەلەكتر مولشەرى 208 ميلليارد 432 ميلليون كيلوۋات ساعاتقا جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 2%. 4 ارتقان.

كەزەكتە شينجياڭ باتىس سولتۇستىك نەگىزگى تورىمەن 750 كيلوۋولتتىق ەبىرىنشى، ەكىنشى ارنانى تۇتاستىرۇ، جيىقتاۋ تۇراقتى توگى، قۇمىلدىڭ وڭتۇستىگى ـ جىڭجوۋ 800 ± كيلوۋولتتىق ەرەكشە جوعارى كەرنەۋلى تۇراقتى توك جەتكىزۇ ينجەنەريا ساناسى "ەكى ەرەكشە جوعارى كەرنەۋلى اينامالى توك بويىنشا ەلەكتر جەتكىزۇ ارناسى، ەكى ەرەكشە جوعارى كەرنەۋلى تۇراقتى توك بويىنشا ەلەكتر جەتكىزۇ ارناسى" سىندى شينجياڭنىڭ ەلەكترىن سىرتقا جەتكىزۇ ارناسى جۇلگەسىن قۇردى. 9 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى شينجياڭنىڭ ەلەكترىن سىرتقا جەتكىزۇدىڭ ئۇشىنشى تۇراقتى توك ارناسى ـــ قۇمىل ـ چۇڭچيڭ 800 ± كيلوۋولتتىق ەرەكشە جوعارى كەرنەۋلى تۇراقتى توك جەتكىزۇ ينجەنەريا سىنىنىڭ سايكەستىرىلگەن كومىر ەلەكتر نىسانى قۇرىلىس باستادى، بۇل ينجەنەريا سالىنىپ بولعاننان كەيىن، شينجياڭنىڭ ەلەكترىن سىرتقا جەتكىزۇ قۇاتىن تاعى دا جوعارىلاتادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۋىر ئولىم ـ ئجىتىم بولعاندىعى جوننده سۇت حابار تاپتىم. مەن جۇڭگو ۇكىمەتى جانە جۇڭگو حالقى اتىنان، قازا بولعاندارعا قايعىلى ازا بىلدىرەمىن، قازا بولعاندارداڭ وتباسىنداعىلاردان جانە جارالانعاندار شىنايى حال سۇرايمىن.

سول كۇنى مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ زۇڭلىي لي كەچياڭ مودىگە حال سۇراۋ تەلەگراممامسن جولدادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قۇمىل دانانحۇ 7 ـ ئنومىرلى كەن شاحتاسىنىڭ 2 ـ مەرزىمدىك نسانىنىڭ جىلىنا 6 ميلليون توننالىق ئوندىرىسى مەملەكەتتىڭ تەكسەرىپ بەكتىۋىنەن، بۇرىشتاۋىنان ئوتتى، جۇندۇڭ داجيڭنان اشىق كەنى سياقتى 12 جەردەگى كومىر كەن مەملەكەتتىڭ وندىرىستىك قۇاتتى تەكسەرۇ ارقىلى حاۋىپسىز ارتتىرۇ شارتىن ازىرلەگەن كومىر كەندەر تىزىمدەگىنە ەنگىزىلدى.

2019 ـ جىلدان بەرى وندىرىستىك قۇاتتى 3 رەت تەكسەرىپ ارتتىرعان مەملەكەتتىك ەنەرگيا توبى شينجياڭ ەنەرگيا شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگى وندىرىستىك قۇاتتى جىلىنا 96 ميلليون 900 مىڭ تونناعا دەيىن ۇلعايتۇ الدىندا تۇر. الدىڭعى ئۇش ماۋسىمدا بۇل سەرىكتەستىك 56 ميلليون 263 مىڭ تونا كومىر ئوندىرىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 15 ميلليون 138 مىڭ تونا ارتتىرىپ، ارتۇ مولشەرى 8%. 36كە جەتىپ، تاريحتاعى تىڭ دەڭگەيگە جەتتى.

ئرى تۇرپاتتى اشىق كومىر كەندەر قۇرىلىسىن جەدەلدەتۇ ارقىلى شينجياڭ كومىر ئوندىرىسىنىڭ قارقىنىن ۇدەتتى. ئارقايسى ولكە، اۋتونوميالى رايون، قالالار جاريالاعان الدىڭعى ئۇش ماۋسىمداعى ەكونوميكالىق اينالىمنىڭ ساندى مالىمەتىنە جاسالعان تالداۋمەن بىرلەستىرگەندە، كومىردىڭ ئونىم مولشەرى 10 ميلليون توننادان اساتىن 15 ولكە، اۋتونوميالى رايون، قالانىڭ ىشىندە شينجياڭنىڭ ارتۇ قارقىنى ئبىرىنشى ورىندى يەلەگەن.

"14 ـ بەسجىلدىق" مەزگىلىندە شينجياڭ مەملەكەت بەرگەن، جىلدىق وندىرىستىك قۇاتىن جاڭادان 160 ميلليون توننا ارتتىرۇ كومىر كەن نسانى قۇرىلىسىن جاپپاي جەدەل دلگەرلەتەدى. "وسى وندىرىستىك قۇاتتار تولىق سىكە قوسلعاننان كەيىن، شينجياڭ كومىرىنىڭ بۇكىل ەل كومىر بازارىنداعى ورنى ونان ارى نىعايادى" ـ دەدى شينجياڭ كومىر ساۋدا ورتالىعى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باسقارما مۇشەسى، ورىنباسار باس دىرەكتورى جاڭ كۇي.

بۇكىل ەلدىڭ ۇلكەن بازارىمەن توعىستى

سوڭعى جىلداردان بەرى، الەمدىك جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيىرۇس وكپە قابىنۋ ىندەتى سياقتى فاكتورلاردىڭ نەپالىنا ۇشىراپ، حالقارادا نەگىزگى تاۋارلاردىڭ باعاسى ئوسىپ، تاسىمالدىڭ وزىندىك قۇنى جوعارىلاپ، ەلىمىزدىڭ كومىر يمپورت مولشەرى تومەندەدى، يمپورت ەتىلگەن كومىردىڭ كومىر بازارىن تولقىتاۋ جانە رەتتەۋ رولى السىرەگەندىكتەن، ئبىر ئبولىم باۋىرلاس ولكە، اۋتونوميالى رايون، قالالاردىڭ كومىرمەن قامداۋىندا جەتىسپەۋشىلىك بايقالا باستادى.

وسى سەبەپتەن شينجياڭنىڭ كومىر ئوندىرۋ ـ ساتۋى بۇكىل ەلدەگى ئبىر تۇتاس ئرى بازارمەن بەلسەنە توعىسىپ، بۇرىنعى سالىستىرمالى تۇيىق وڭىردەن ەل ىشىندەگى ۇلكەن اينالىمعا قاراي قادام تاستادى.

اۋتونوميالى رايوندىق ساناق مەكەمەسىنىڭ ساناعىنا نەگىزدەلگەندە، الدىڭعى ئۇش ماۋسىمدا شينجياڭنان 58 ميلليون 331 مىڭ تونا كومىر سىرتقا جەتكىزىلىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 08. 1 ەسە ارتىپ، ارتۇ قارقىنى الدىڭعى جارتى جىلداعىدان 1. 21 پايىز جوعارىلاعان.

قۇمىل شينجياڭ كومىرىن سىرتقا جەتكىزۇدىڭ نەگىزگى مايدانى سانالادى، قۇمىل قالالىق داموۋ جانە رەفورما كوميتەتىنىڭ ساناعىنا نەگىزدەلگەندە، الدىڭعى ئۇش ماۋسىمدا سىرتقا 43 ميلليون 820 مىڭ تونا كومىر جەتكىزىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 133% ارتقان، شينجياڭ كومىرىن سىرتقا جەتكىزۇ مولشەرى كومىر جالپى ئونىم مولشەرىنىڭ 45%. 49ىن ۇستاعان. بىيل قۇمىلدىڭ كومىرى تۇڭعىش رەت تاس جول ـ تەمىر جول ۇلاسپالى تاسىمالى ارقىلى جيڭتاڭ پورتى، تيانجين پورتى، ساۋفيديان پورتى سياقتى پورتتارعا جەتكىزىلىپ، پورت ارقىلى شىعىس بولىك تەڭىز جاعالاۋىنداعى قالالارعا جەتكىزىلگەن.

گۇڭحۇي ەنەرگيا شەكتى جارنا سەرىكتەستىگى الدىڭعى ئۇش ماۋسىمدا سىرتقا 19 ميلليون 187 مىڭ 900 تونا كومىر ساتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 64%. 36 ارتتى. "تەمىر جول تاسىمالى مەن تاس جول ـ تەمىر جول ۇلاسپالى تاسىمالىن بىرلەستىرۇ تاسىلىمەن كومىردى شينجياڭنان تەز تاسىمالداپ اكەتۇدى جەبەيمىز". اراتۇرىك گۇڭحۇي كەن ونەركاسىبى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باس دىرەكتورى ان شۇدىڭ ايتۇىنشا، بايشحۇ كەن شۇقاناعىنان شىعاتىن كومىردىڭ ئبىر ئبولىمى حۇگلىۇحى ـ نوم تەمىر جولىنىڭ شاپشاڭ تيەۋ ستانسياسى ارقىلى پويىزعا تيەلىپ شينجياڭنان شىعارىلسا، ئبىر ئبولىمى اۋتوموبيل تاسىمالى ارقىلى الدىمەن گانسۇدىڭ لىۋگوۋىنا جەتكىزىلىپ، لىۋگوۋدان ارى پويىزبەن اكەتىلەدى ەكەن.

شينجياڭ جياڭنا كەن ونەركاسىبى شەكتى سەرىكتەستىگى الدىڭعى ئۇش ماۋسىمدا 25 ميلليون 620 مىڭ تونا كومىر ئوندىردى، مۇنىڭ ىشىندە، 12 ميلليون 740 مىڭ تونناسى شينجياڭ سىرتىنا ساتىلدى. "نومىنان 14 كيلومەتر جەردەن شينجياڭنان سىرتقا كومىر تاسىتىن اۋتوكولكەتەردى ۇاقىتشا توقتاتۇ ئتۇينى قۇرىلىپ، كاسپورىنعا كەلەتىن بارلىق اۋتوكولكەتەر كەلگەن بويدا حسۇان تەكسەرۇىنەن وتەدى، ولار 24 ساعات بويى اس ـ سۇ، جانار ماي قۇيۇ، جوندەۋ سياقتى قىزمەت وتەۋلەرمەن قامدالادى". جياڭنا سىنداعىلاردان جانە جارالانعاندار شىنايى حال سۇرايمىن.

سول كۇنى مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ زۇڭلىي لي كەچياڭ مودىگە حال سۇراۋ تەلەگراممامسن جولدادى.

كەن ونەركاسىبى سەرىكتەستىگىنىڭ القا باستىعى لي ۇيدىڭ ايتۇىنشا، كومىردىڭ شينجياڭنان ئساتتى تاسىمالدانىپ شىعارىلاتىن تەمىر جول تەمىر جول + ئدالىز" تاسىمال ۇلگىسىن ۇزدىكسىز ساپالاندىرىپ، جينيۇي ۇانتۇڭ، فۇشىڭ سىندى كومىردى سىرتقا تاسىمالدايتىن ەكى ارناۋلى تەمىر جول جەلىسىن ئساتتى اشىپ، تاس جول ـ تەمىر جول تاسىمالداۋ، تاس جول ـ تەمىر جول ـ سۇ جولى ۇلاسپالى تاسىمالداۋ سياقتى تاسىلدەر ارقىلى شىعىس پەن باتىستى تۇتاستىرىپ، پورتتارعا توتە جەتىپ، بۇكىل ەلدىڭ كومىرمەن قامداۋ ۇلكەن اينالىممەن ئونىمدى توعىستى.

قامداۋدى قامتاماسىز ەتۇ كولەمى ۇزدىكسىز كەڭەيدى

2020 ـ جىلدان بۇرىن، شينجياڭ سىرتقى بازاردان السى بولعاندىقتان، شينجياڭ كومىرى شينجياڭنان تىم از شەعارىلاتىن. 2021 ـ جىلدىڭ سوڭعى جارتىسىنان بەرى، وڭتۇستىكتەگى ئبىر ئبولىم ەلەكتر ستانسيالارىندا كومىر تاپشىلىعى بەلەڭ بەرىپ، ساتىپ الۋ جوسپارىن باعاسى تومەن شينجياڭعا تۇرالادى. وسىدان كەيىن شينجياڭنىڭ كومىرى گانسۇ، چيڭحاي، نيڭشيا، سىچۋان، چۇڭچيڭ سياقتى جەرلەرگە توپتاپ تاسىمالدانىپ، سول جەرلەردىڭ قامداۋ جاعىنداعى تاپشىلىق جاعدايىن ئونىمدى جەڭىلدەتتى.

2021 ـ جىلدىڭ سوڭىندا، مەملەكەتتىك داموۋ جانە رەفورما كوميتەتى شارالار قولدانىپ، كومىرمەن قامدايتىن جانە ونى قاجەتسىنەتىن كاسىپورىندارىدى ورتا، ۇزاق مەرزىمدىك كەلىسىم ـ شارت جاساسۋعا قۇزاپ، كومىر وندىرەتىن، ساتاتىن كاسىپورىندار كەلىسىم ـ شارتتى مەملەكەتتىك كومىر ساۋدا ورتالىعى ينتەرنەت جەلىسىنە شعارىپ، ۇادەنى ادالدىقپەن اتقارۋ شارتىن جاساساتىن بولدى، بۇل كومىر باعاسىن لايىقتى دەڭگەيگە قايتا ورالۋعا جەتەكتەدى. شينجياڭ كومىر بايلىعىنداعى ئرى رايون رەتىندە، قامداۋدى قامتاماسىز ەتۇ جاۋاپكەرشىلىگىن ىرقىتلىقپەن ۇستىنە الىپ، كومىر وندىرەتىن، ساتاتىن ئبىر توپ كاسىپورىندار شينجياڭ سىرتىنداعى ەلەكتر ستانسيالارى، حيميا ونەركاسىبى زاۋودتارى سياقتى كومىر تۇتىناتىن ورىندارمەن ورتا، ۇزاق مەرزىمدىك قامداۋدى قامتاماسىز ەتۇ كەلىسىم ـ شارتىن ىركەس ـ تىركەس جاساسىپ، شينجياڭ كومىرىنىڭ شينجياڭنان شعۇ جولىنىڭ اناعۇرلىم ورنىقتى بولۇىن، اناعۇرلىم السقا جەتۇىن جەبەدى.

"ئبىز شينجياڭنىڭ سىرتىنداعى 15 كاسىپورىنمەن ورتا، ۇزاق مەرزىمدىك كەلىسىم ـ شارتقا قول قويدىق". سۇڭ جيۇاننىڭ ايتۇىنشا، سەرىكتەستىك ورتا، ۇزاق مەرزىمدىك كەلىسىم ـ شارت جاساسقان الۋشىلار ئۇشىن كومىر تاسىمالداۋ ـ ساتۇ جاسىل ارناسىن اشىپ، قامدالۋدى قامتاماسىز ەتىلەتىندەرگە الدىمەن ساتۇ، ونان كەيىن بازاردىڭ ەركىن ساتىپ الۋشىلارعا ساتۇ پرينسيپى بويىنشا تومەنگى تىزبەكتەگى قامدالۋدى قامتاماسىز ەتىلەتىن كاسىپورىندارداڭ قاجەتىن قاناعاتاندىرعان.

جياڭنا كەن ونەركاسىبى سەرىكتەستىگى گانسۇ، شاندۇڭ سياقتى جەرلەردەگى ەلەكتر ستانسيالارىمەن، حيميا ونەركاسىبى كاسىپورىندارىمەن ورتا، ۇزاق مەرزىمدىك كەلىسىم ـ شارت جاساسىپ، بىيل تۇڭعىش رەت كومىردى گۇاڭجوۋ جۇجياڭ ەلەكتر قۇاتى جانار زات شەكتى سەرىكتەستىگىنە ساتتى. ئبىر ئبولىم كومىر تيانجين پورتىنا اپارىلىپ، ونان سۇ جولى ارقىلى وڭتۇستىكتەگى ئرى ەلەكتر ستانسيالارىنا جەتكىزىلدى.

بىيل مەملەكەتتىك ەنەرگيا توبى شينجياڭ سەرىكتەستىگىنىڭ "قامداۋدى قامتاماسىز ەتۇ شەڭبەرى" ۇزدىكسىز كەڭەيپ، شينجياڭنىڭ كومىرىن سىچۋانعا، گۇيجوۋعا، ىشكى موڭعولعا جەتكىزۇ تۇڭعىش رەت جۇزەگە اسىپ، قامداۋدى قامتاماسىز ەتۇ كولەمى بۇكىل ەلدەگى 10 ولكە، اۋتونوميالى رايون، قالاعا دەيىن كەڭەيدى.

وسىلايشا، بىيل شينجياڭ كومىرىنىڭ سىرتقا جەتكىزىلۇى، قامداۋدى قامتاماسىز ەتۇ كولەمى باتىس سولتۇستىكتەن، باتىس وڭتۇستىكتەن بىرتىندەپ حۇاجۇڭعا، حۇادۇڭعا، حۇانانعا دەيىن كەڭەيدى.

اۋتونوميالى رايوندىق داموۋ جانە رەفورما كوميتەتىنىڭ ساناعى بويىنشا، 9 ـ ايدىڭ سوڭىنا دەيىن، شينجياڭنىڭ كومىر وندىرەتىن، ساتاتىن كاسىپورىندارى شينجياڭنىڭ ئشى ـ سىرتىنداعى كاسىپورىندارمەن 223 ميلليون تونا كومىرمەن قامداۋ ورتا، ۇزاق مەرزىمدىك ەلەكترلىك كومىر كەلىسىم ـ شارتىن جاساسقان، بۇل كەلىسىم ـ شارتتاردىڭ ورىندالۋ مولشەرى 100%كە جەتىپ، ەلەكترلىك كومىردىڭ باعاسى 140 ـــ 440 يۇان / تونا ارالىعىن ساقتاپ، مەملەكەتتىڭ ەنەرگيا حاۋىپسىزدىگى مەن ورنىقتىلىعىن قامتاماسىز ەتۇگە بەلسەندى ۇلەس قوسقان.